

**Dani
REGIONALNOGA
RAZVOJA I
EU fondova**

Šibenik

4.-6.10.2019.

Iskustva iz postupanja po prigovorima u postupcima dodjele bespovratnih sredstava i provedbi projekta sufinanciranih sredstvima EU

 REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

 **EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

 Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

 Europska unija
Zajedno do fondova EU

Sufinancirano sredstvima tehničke pomoći iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

ZAKONODAVNI OKVIR

- **Članak 74. stavak 3. Uredbe (EU) 1303/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 propisuje da države članice osiguravaju postojanje učinkovitih mehanizama za provjeru pritužbi na ESI fondove. Opseg, pravila i postupci takvih mehanizama odgovornost su država članica u skladu s njihovim institucionalnim i pravnim okvirom.

ZAKONODAVNI OKVIR

- **Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014.-2020.** (NN 92/14), u svrhu provedbe Uredbe (EU) br. 1303/2013, uspostavlja se institucionalni okvir za upravljanje i provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. – 2020., određuju institucije koje obavljaju funkcije Upravljačkog tijela, Posredničkih tijela razine 1 i 2, Tijela za reviziju, te Tijela za ovjeravanje.
- **Članak 5. stavak 1. Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta“** (NN107/14, 23/15, 129/15, 15/17, 18/17 - ispravak), propisuje da je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Upravljačko tijelo za Operativni program Konkurentnost i kohezija.
- **stavkom 3. točkom 28.** istog članka Uredbe, a u skladu s prethodno navedenim člankom 74. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, Upravljačko tijelo osigurava postojanje mehanizama za provjeru pritužbi na Fondove, provodi postupke ispitivanja i rješavanja prigovora koji se odnose na odabir ili provedbu operacija sufinanciranih Fondovima, ispituje žalbe koje su obuhvaćene područjem primjene tih mehanizama te obavještava Komisiju o rezultatima takvih ispitivanja.

INSTITUCIONALNI OKVIR

U skladu s Uredbom (EU) 1303/2013 države članice određuju:

- UPRAVLJAČKO TIJELO (UT)
- POSREDNIČKA TIJELA (PT)
- TIJELO ZA OVJERAVANJE (TO)
- TIJELO ZA REVIZIJU (TR)

UPRAVLJAČKO TIJELO (UT)

- ✓ Odgovorno za upravljanje operativnim programom u skladu s principima dobrog financijskog upravljanja i odgovorno za cjelokupnu provedbu operativnog programa. Svaki operativni program ima jedno upravljačko tijelo, ali isto može vršiti funkciju upravljačkog tijela za više programa.
- ✓ Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.- 2020”.- Upravljačko tijelo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU).

POSREDNIČKA TIJELA (PT)

- PT-ovi su nacionalna tijela koja se nalaze pod nadležnošću upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje ili obnašaju neke njihove dužnosti, a u skladu s prioritetnim osima.
- Predviđene su dvije razine posredničkih tijela - PT 1 i PT 2

POSREDNIČKO TIJELO RAZINE 1 (PT 1)

Između ostalog:

- ✓ Izrađuje kriterije za odabir projekata i sudjeluje u odabiru istih
- ✓ Izrađuje Upute za prijavitelje
- ✓ Suraduje s Posredničkim tijelom razine 2 (PT 2) u praćenju napretka provedbe projekta
- ✓ Provodi aktivnosti prevencije, otkrivanja i ispravljanja nepravilnosti te utvrđuje mjere za suzbijanje prevara

PT 1 (unutar OPKK) su: [MRRFEU](#), [MMPI](#), [MGPO](#), [MZOE](#), [MZO](#) i [MGIPU](#)

POSREDNIČKA TIJELA (PT)

POSREDNIČKO TIJELO RAZINE 2 (PT 2)

Između ostalog:

- ✓ Suraduje s PT 1 u izradi Uputa za prijavitelje
- ✓ Sudjeluje u odabiru projekata u skladu s čl. 125. st. 3. točke (a) i (b)
- ✓ Upoznaje korisnika s pravima i obvezama u svezi sufinanciranjem
- ✓ Zaključuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnikom
- ✓ Suraduje s korisnikom, savjetuje ga, provjerava izvršenje ugovornih obveza, nadzire napredak
- ✓ Ispituje sumnje na nepravilnosti, odlučuje o prihvatljivosti troškova tijekom provedbe, inicira financijske korekcije

PT 2 (unutar OPKK) su: [SAFU](#), [HAMAG- BICRO](#), [HRVATSKE VODE I FZOEU](#)

TIJELO ZA OVJERAVANJE (TO)

Između ostalog:

- ✓ Nadležno za plaćanja, povrate, ovjeravanje dodatnih sredstava, koordinaciju aktivnosti upravljanja nepravilnostima, pripremu i slanje zahtijeva za plaćanje Komisiji te postupanje u području državnih potpora
- ✓ U skladu s člankom 122. stavak 2. Uredbe (EU) 1303/2013, osigurava razmjenu informacija s Komisijom te provođenje mjera prevencije u odnosu na nepravilnosti i prijevare
- ✓ Izdaje smjernice za uočavanje, istraživanje i ispravljanje nepravilnosti te za provedbu preventivnih mjera
- ✓ Prati postupke koji se odnose na nepravilnosti
- ✓ Osigurava komunikaciju i razmjenu iskustava o nepravilnostima među tijelima u Sustavu

TO (unutar OPKK) je **MINISTARSTVO FINACIJA**

TIJELO ZA REVIZIJU (TR)

Između ostalog:

- ✓ Zaduženo za poslove revizije sustava provedbe programa Europske unije
- ✓ Suraduje s Komisijom u svrhu koordinacije revizijskih planova i metoda
- ✓ Izrađuje priručnike o internim procedurama i odgovarajućem revizijskom tragu

TR je Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA)

POSTUPAK DODJELE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

POZIV

ODABIR Faze:

- Zaprimanje i registracija
- Administrativna provjera i provjera prihvatljivosti prijavitelja i partnera
- Provjera prihvatljivosti projekata i aktivnosti te ocjena kvalitete
- Provjera prihvatljivosti izdataka
- Donošenje odluke o financiranju

OBAVIJEST

- POZITIVNA
- NEGATIVNA

**Dani
REGIONALNOGA
RAZVOJA I
EU fondova**

Šibenik

4.-6.10.2019.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Sufinancirano sredstvima tehničke pomoći iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

*Povreda načela dodjele
Povreda postupka*

Čelniku UT- a u roku 8 dana od
primitka obavijesti o statusu
projektnog prijedloga

Neposredno u pisanom obliku ili
poštanskom pošiljkom

Odlučuje čelnik UT-a u roku od
30 radnih dana od zaprimanja

Donosi RJEŠENJE

KOMISIJA ZA RAZMATRANJE PRIGOVORA

- Osnovana je 20. svibnja 2015. godine Odlukom Ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije o osnivanju Komisije za razmatranje prigovora
- Stalno tijelo čije članove i zamjenike imenuje čelnik UT-a
- Sastaje se po potrebi u svrhu rješavanja jednog ili više prigovora na nejavnim sjednicama
- Sastoji se od najmanje 3 člana predstavnika ustrojstvenih jedinica UT-a te odlučuje većinom glasova svih članova
- Svaki član- 1 glas
- Komisija predlaže čelniku UT-a donošenje odluke o prigovoru u obliku rješenja, čiji obvezni sadržaj je propisan Zakonom o općem upravnom postupku
- Rješenje čelnika UT-a je izvršno, protiv njega nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Prvi prigovor zaprimljen je u Upravljačkom tijelu 16.09.2015.

- 2015. - 14 zaprimljenih prigovora
 - 2016. - 184 zaprimljena prigovora
 - 2017. - 728 zaprimljenih prigovora
 - 2018. - 301 zaprimljenih prigovora
 - 2019. - 535 zaprimljenih prigovora
-
- UKUPNO (do rujna 2019. g.) – 1762 prigovor

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Riješeni prigovori po godinama:

- 2015. – 7
- 2016. – 138
- 2017. – 396
- 2018. – 662
- 2019. – 294

- UKUPNO (do rujna 2019.) - 1497

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (MGPO):

1. Certifikacijom proizvoda do tržišta- 1
2. Inovacija novoosnovanih MSP- 81
3. Internacionalizacija poslovanja MSP-ova- 11
4. Izgradnja i opremanje proizvodnih kapaciteta MSP- 58
5. Komercijalizacija inovacija u poduzetništvu- 38
6. Kompetentnost i razvoja MSP- 103
7. Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP u područjima s razvojnim posebnostima kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)- 91
8. Podrška razvoju MSP u turizmu s povećanjem kvalitete dodatne ponude hotela- 36
9. Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koje proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja- 30

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

- 10. Razvoj poslovne infrastrukture- 24
- 11. Internacionalizacija poslovanja MSP-ova- Faza 2- 11
- 12. E- impuls- 10
- 13. Izgradnja proizvodnih kapaciteta MSP i ulaganje u opremu- 14
- 14. Podrška razvoju Centara kompetencija- 3
- 15. Ulaganje u proizvodnu tehnologiju MSP-a- 27

UKUPNO- 538 PRIGOVORA

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO):

1. Inovacijski vaučeri za MSP-ove- 1
2. E- impuls- 402
3. Inovacije novoosnovanih MSP-ova- II. Faza- 150
4. Internacionalizacija poslovanja MSP-ova putem organizacije za poslovnu podršku- 1
5. Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP-a kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)- 2 – 196
6. Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz okolnosti istraživanja i razvoja- 6
7. Pružanje visokokvalitetnih usluga za MSP putem poduzetničkih potpornih institucija (PPI)- 9

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

- 8. Uvođenje sustava upravljanja poslovnim procesima i kvalitetom (ISO i slične norme)- 5
- 9. WWW vaučeri za MSP-ove- 22
- 10. Znakovi kvalitete- 2

UKUPNO - 794

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU):

1. Pilot projekt- Energetska obnova zgrada i korištenja obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnosti odgoja i obrazovanja“ – 18
2. „Pilot projekt- Izrada projektne dokumentacije za energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnom sektoru koje obavljaju djelatnosti odgoja i obrazovanja“- 19
3. Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora- 82
4. Energetska obnova višestambenih zgrada- 50
5. Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanova koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja- 11
6. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u proizvodnim industrijama- 38
7. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u uslužnom sektoru (turizam, trgovina)- 45
8. Sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada- 1

UKUPNO - 264

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU):

1. Modernizacija, unapređenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja za studente u nepovoljnom položaju- 1
2. Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP u područjima s razvojnim posebnostima kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)- 1
3. Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na udaljena i deprivirana područja kroz ulaganja u potrebe pružatelja usluga zdravstvene zaštite- 1
4. Podrška razvoju Centara kompetencija- 4
5. Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine- 12
6. Promicanje održivog korištenja prirodne baštine s nacionalnim parkovima i parkovima prirode- 6

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

7. Promicanje održivog razvoja prirodne baštine- 19
8. Razvoj infrastrukture poduzetničkih zona- 5
9. Razvoj poduzetništva u gradu Belom Manastiru- 3
10. Razvoj poduzetništva u gradu Benkovcu- 1
11. Razvoj poduzetništva u gradu Kninu- 6
12. Razvoj poduzetništva u gradu Petrinji- 5
13. Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija- 1

UKUPNO - 65

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO):

1. Priprema IRI infrastrukturnih projekata („pred- odabir”)- 25
2. Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija- 14
3. Ulaganje u znanost i inovacije- Prvi poziv- 60

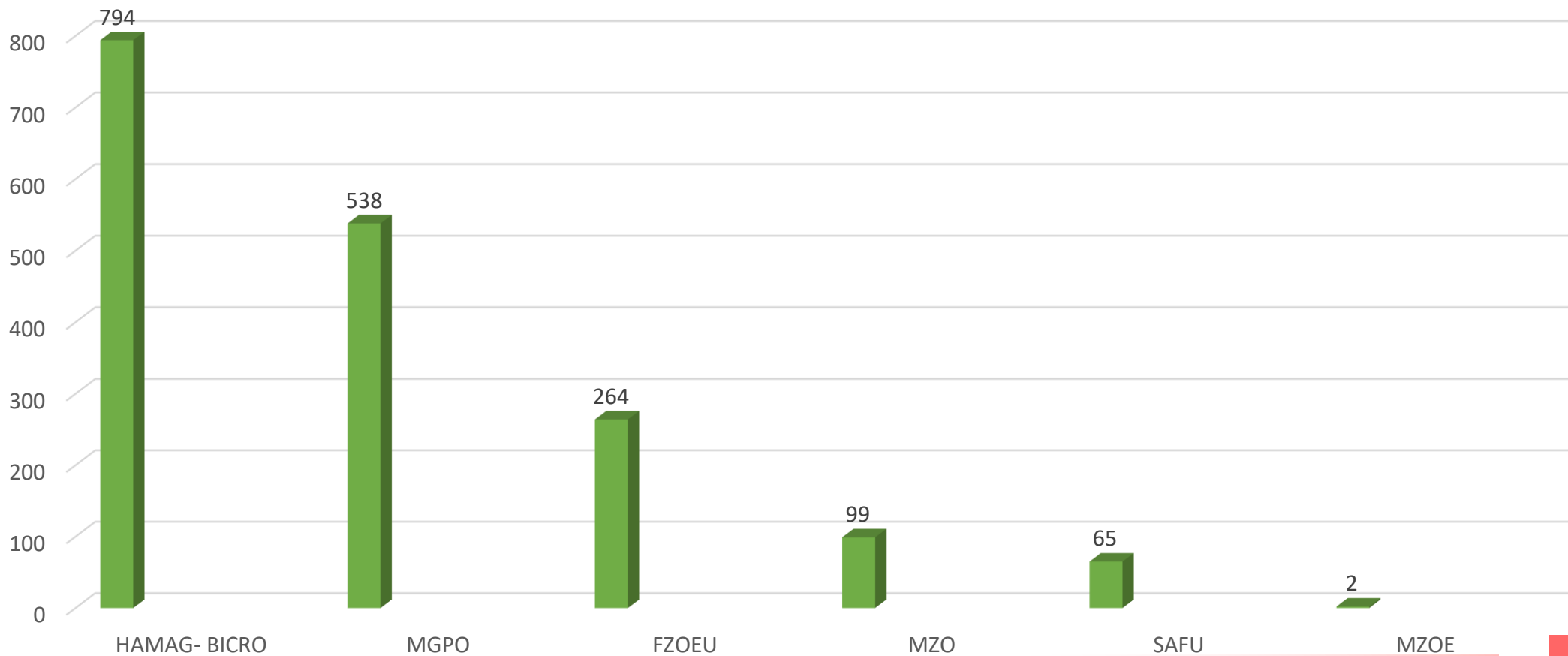
UKUPNO - 99

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (MZOE):

1. Građenje reciklažnih dvorišta- 2

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

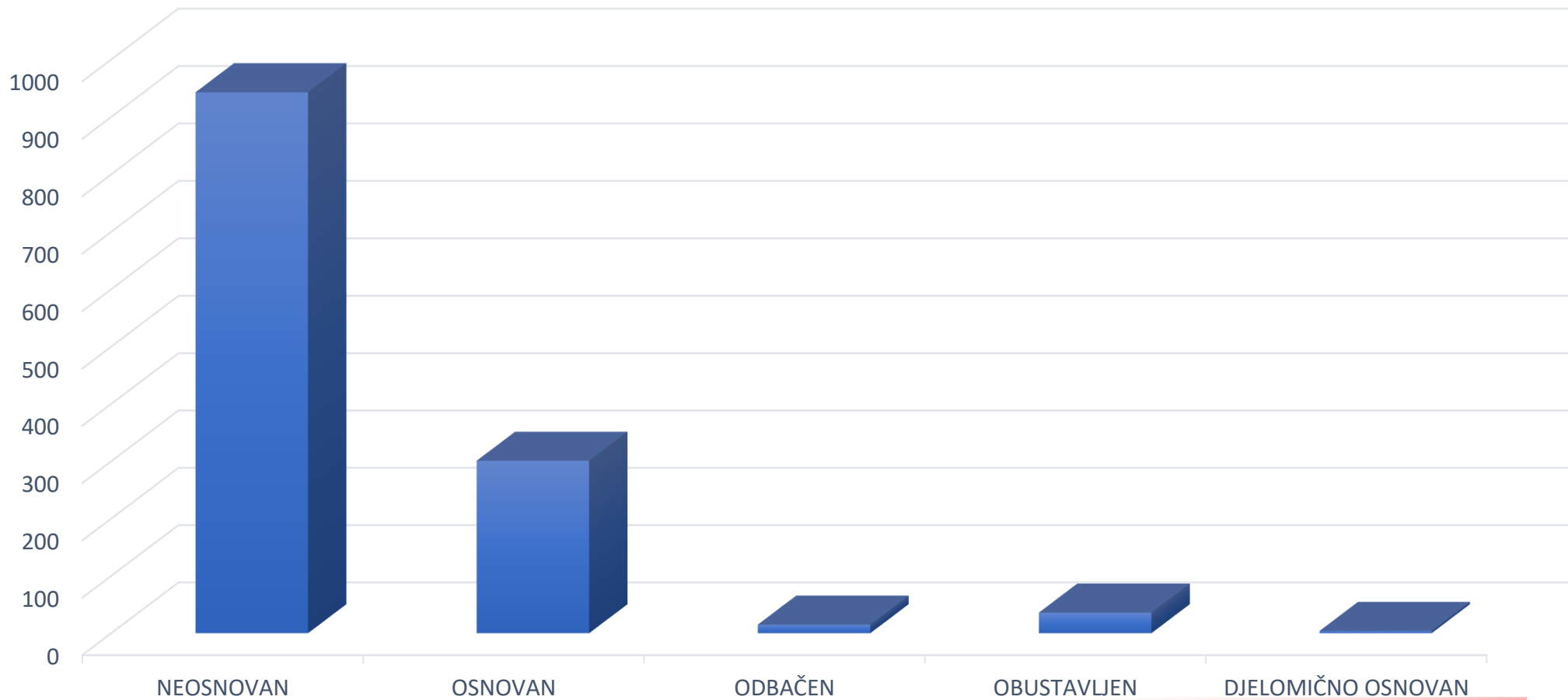

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

- PRIGOVOR JE NEOSNOVAN – 72,59 %
- PRIGOVOR JE OSNOVAN – 23,17 %
- PRIGOVOR JE ODBAČEN – 1,15 %
- POSTUPAK PO PRIGOVORU SE OBUSTAVLJA – 2,77 %
- PRIGOVOR JE DJELOMIČNO OSNOVAN – 0,308 %

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Prijavitelj ima pravo vršiti uvid u evaluacijske kontrolne liste svojeg projektnog prijedloga.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 1.

Od dana osnivanja društva prijavitelja do trenutka podnošenja projektne prijave nije proteklo 3 godine, ali obzirom na vrijeme trajanja evaluacije projektnih prijava, društvo bi u trenutku potpisivanja Ugovora o bespovratnim sredstvima bilo osnovano 3 godine. Primjena Uredbe 651/2014, čl. 2. st. 18.

Prijavitelj mora biti svjestan da iako u trenutku podnošenja projektne prijave nije potpadao pod primjenu čl. 2. st. 18., isti će biti podložan preispitivanju neposredno prije sklapanja ugovora o bespovratnim sredstvima

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 2.

Uvidom u projektni prijedlog, utvrđeno je da je prijavitelj dostavio SOL2 sa podacima koji prikazuju stanje starije od pet radnih dana od datuma predaje projektnog prijedloga. Naime, prijavitelj je u smislu odredbe točke 3.1 Uputa bio dužan dostaviti BON2/SOL2 u izvorniku sa stanjem ne starijim od 5 radnih dana od datuma predaje projektnog prijedloga.

Obzirom da je prikazano stanje na BON2/SOL2 starije od onoga koje je bilo propisano Uputama za prijavitelje, projektni prijedlog je opravdano isključen iz daljnjeg tijeka postupka.

Neće se prihvatiti dokumenti koji su različiti od onoga što je propisano Uputama za prijavitelje

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 3.

Visina primitka de minimis potpore provjerava se tijekom cjelokupnog trajanja evaluacijskog ciklusa, a posebice neposredno prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Tijekom postupka evaluacije, prijavitelj je dužan obavijestiti posredničko tijelo o svakoj izmjeni koja bi možebitno utjecala na ishod postupka dodjele, a posebice u dijelu koji se odnosi na primitak de minimis potpora.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 4.

- reciklažno dvorište (projekt) se proteže na području dviju JLS; jedna od njih je prijavitelj
- uvjet poziva su riješeni imovinsko-pravni odnosi; pretpostavka je bila da reciklažna dvorišta budu na području JLS-a koji je ujedno i prijavitelj
- prijavitelj je uz projektni prijedlog dostavio i suglasnost druge JLS
- projekt ispunjava uvjete, jer dostavljena suglasnost se treba sagledavati kako zasebno tako i zajedno sa ostalim činjenicama

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 5.

PT je obavijestilo prijavitelja da njegova projektna prijava nije usklađena s kriterijima prihvatljivosti, jer je uvidom u omotnicu projektne prijave, utvrđeno kako je ista predana dana 22. studenog 2017. godine, a iz sadržaja projektne dokumentacije proizlazi da je očekivano trajanje projekta od 27 mjeseci (od rujna 2018. godine do studenog 2020. godine). **Sukladno uvjetima poziva trajanje projekta ne može biti dulje od 30 mjeseci od dana podnošenja projektnog prijedloga.**

Zaključuje se da je trajanje provedbe prijavljenog projekta 36 mjeseci (projektni prijedlog je predan 22. studenog 2017. godine, a kao zaključni datum provedbe aktivnosti projektnih elemenata predviđen je mjesec studeni 2020. godine, što je duže od 30 mjeseci od dana podnošenja projektnog prijedloga)

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 6.

Prijavitelj je isključen obzirom da je u Obrascu 1. naveo ukupne prihvatljive troškove za regionalne potpore u iznosu od 7.342.224,00 kn, te tražena bespovratna sredstva za regionalne potpore u iznosu od 3.304.000,00 kn, što predstavlja stopu sufinanciranja od 44,9999891%. Sukladno uvjetima, maksimalni intenzitet za regionalne potpore za srednja poduzeća iznosi 35%, slijedom čega je PT utvrdio da je prijavitelj zatražio intenzitet za regionalne potpore koji je veći od maksimalno dozvoljenog intenziteta za regionalne potpore propisane referentnim Pozivom.

PT neće isključiti prijavitelja, već će iskoristiti institut pojašnjenja da bi provjerio je li prijavitelj spreman financirati razliku.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 7.

Nakon provjere prihvatljivosti troškova i preraspodjele određenih troškova u neprihvatljive troškove, utvrđen je iznos bespovratne potpore od 53.625,00 HRK, što nije unutar propisanog najnižeg i najvišeg iznosa potpore koji se može dodijeliti sukladno predmetnom pozivu.

Prilikom pripreme projektne prijave potrebno je voditi računa o prihvatljivim i neprihvatljivim troškovima sukladno Uputama za prijavitelje, odnosno voditi računa da u slučaju preraspodjele troškova iz prihvatljivih u neprihvatljive, zatraženi iznos bespovratnih sredstava više neće odgovarati propisanom rasponu najnižeg i najvišeg iznosa potpore te će se projektna prijava isključiti iz daljnjeg tijeka postupka.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 8.

Prijavitelj je uz projektnu prijavu dostavio relevantni GFI-POD sukladno Uputama za prijavitelje. Temeljem podataka iz GFI-POD-a, projektna prijava je isključena iz daljnjeg tijeka postupka, jer nije udovoljavala Uputama za prijavitelje. Uz prigovor, prijavitelj je dostavio novi GFI-POD s promijenjenim podacima te smatra da temeljem novog GFI-POD-a zadovoljava uvjete poziva.

Prijavitelj nije uspio sa svojim prigovorom, jer Uputama za prijavitelje propisano je da nakon podnošenja projektne prijave neće se prihvatiti izmjene projektne prijave učinjene samoinicijativno po prijavitelju.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 9.

Prijavitelj nije ostvario bodove u kriteriju Horizontalna pitanja (pod- kriterij 5.1. promicanje jednakih mogućnosti i socijalne uključenosti i pod-kriterij 5.2. Promicanje održivog razvoja).

U kriteriju Horizontalna pitanja potrebno je navesti koji doprinos projektna prijava ostvaruje pored zakonskog minimuma. Primjerice, nije dovoljno navesti tek da će ulaz u zgradu biti omogućen invalidima, putem spuštenih podova, jer se radi o zakonskom minimumu.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 10.

Projektna prijava nije udovoljila zahtjevima ocjenjivanja kvalitete tj. nije ostvarila minimalan ukupan broj bodova te je isključena iz daljnjeg tijeka postupka dodjele bespovratnih sredstava.

RJEŠENJE: Uvidom u kontrolne liste ocjenjivača utvrđeno je da su na četiri pod- kriterija ocjene ocjenjivača suprotne, odnosno jedan ocjenjivač je dodijelio 0 bodova dok je drugi ocjenjivač u istom pod-kriteriju dodijelio maksimalan broj bodova uz obrazloženja da je vidljivo da se stavovi ocjenjivača u potpunosti razlikuju. Slijedom navedenoga, ispunjeni su uvjeti za ponovno provođenje postupka ocjenjivanja pa je prigovor prihvaćen.

U situacijama kad su ocjene ocjenjivača dijametralno suprotne smatra se da je došlo do povrede postupka dodjele bespovratnih sredstava. Od ocjenjivača se ne očekuje identičan stav oko svih elemenata projektne prijave, međutim izrazita odstupanja ukazuju na potpunu neusklađenost mišljenja, a što u konačnici može odlučujuće utjecati na ukupan rezultat ocjenjivanja pa je potrebno ponovno ocijeniti sporne dijelove te detaljno razmotriti sve elemente projektne prijave.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Primjer 11.

Prijavitelj je obaviješten da nisu prihvatljivi oni radovi koji nisu u skladu s Popisom tehničkih uvjeta (Aneks 1. Poziva) te aktivnosti koje nisu definirane kao prihvatljive Uputama za prijavitelje predmetnog poziva.

RJEŠENJE: Analizom cjelokupne dokumentacije iz projektne prijave te dokumentacije dostavljene uz prigovor nije bilo moguće utvrditi zbog čega sporne stavke troškovnika nisu prihvatljive za financiranje. Naime, u Obavijesti nije pobliže navedeno zašto sporne stavke nisu u skladu s propisanim tehničkim uvjetima tj. prijavitelj niti u obavijesti o isključenju niti iz tablice proračuna nije upoznat s relevantnim činjenicama pa je prigovor prihvaćen, te je naloženo ponovno donošenje odluke o spornim troškovima.

Od izuzetne je važnosti pružiti prijavitelju sve informacije vezane uz odluku oko isključenja projektnog prijedloga iz daljnjeg postupka dodjele. Ukoliko se razlozi isključenja ne mogu razaznati iz obavijesti o isključenju, prigovor prijavitelja će se prihvatiti, a projektni prijedlog će biti vraćen u postupak dodjele kako bi se pružile sve potrebite informacije oko razloga isključenja.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

UPRAVNI SPOROVI:

- Protiv Rješenja UT-a ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor
- Nezadovoljna strana tužbu protiv rješenja UT-a predaje nadležnom Upravnom sudu, neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili preporučenom pošiljkom, odnosno tužba se dostavlja elektronički u roku od 30 dana od dana dostave rješenja. Tužba ne zadržava izvršenje rješenja
- Zakonom o području i sjedištima sudova (NN 67/18) u Republici Hrvatskoj ustanovljena su 4. Upravna suda i to:
 - Upravni sud u Osijeku
 - Upravni sud u Rijeci
 - Upravni sud u Splitu
 - Upravni sud u Zagrebu
- Protiv presuda Upravnih sudova dopuštena je žalba Visokome upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem nadležnog Suda, u roku od 15 dana od dana dostave presude

PRIGOVORI U POSTUPCIMA ODABIRA OPERACIJA

Do početka rujna 2019.:

- Pokrenuta 44 upravna spora pred nadležnim upravnim sudom
- Doneseno 27 presuda:
 - odbijen tužbeni zahtjev tužitelja - 14
 - poništeno rješenje MRRFEU-a – 10 – iz tehničkih, formalnih razloga
 - obustava - 3

**Dani
REGIONALNOGA
RAZVOJA I
EU fondova**

Šibenik

4.-6.10.2019.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

 REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

 **EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

 Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

 Europska unija
Zajedno do fondova EU

Sufinancirano sredstvima tehničke pomoći iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

ZAKONODAVNI OKVIR

- **Uredba (EU) 1303/2013** u članku 2. točka 36. definira „nepravilnost” kao svako kršenje prava Unije ili nacionalnog prava u vezi s njegovom primjenom koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu ESI fondova koje šteti, ili bi moglo naštetiti proračunu Unije, tako da optereti proračun Unije neopravdanim izdatkom.
- **Člankom 143. stavkom 1. Uredbe (EU) 1303/2013** propisano je da države članice imaju prvu razinu odgovornosti za istraživanje nepravilnosti te za provođenje potrebnih financijskih korekcija i za postupke povrata sredstava. U slučaju sustavnih nepravilnosti država članica proširuje svoje istražne radnje kako bi obuhvatila sve operacije koje bi mogle biti obuhvaćene nepravilnostima. Stavkom 2. navedenog članka propisano je da države članice provode potrebne financijske korekcije u vezi s pojedinačnim ili sustavnim nepravilnostima koje su otkrivene u operacijama ili u operativnim programima. Financijske korekcije sastoje se od ukidanja dijela ili cijelog javnog doprinosa nekoj operaciji ili operativnom programu. Države članice uzimaju u obzir prirodu i težinu nepravilnosti i financijskog gubitka za fondove ili EFPR te provode i odgovarajuće korekcije. Upravljačko tijelo evidentira financijske korekcije u računima za obračunsku godinu u kojoj je odlučeno o ukidanju sredstava.

ZAKONODAVNI OKVIR

- Odlukom Europske komisije C(2013) 9527 od 19.12.2013. donesene su Smjernice za utvrđivanje financijskih ispravaka u slučaju nepoštovanja pravila o javnoj nabavi
- Odlukom Europske komisije C(2019) 3452 od 14.5.2019. godine donesene su **nove** Smjernice za utvrđivanje financijskih ispravaka u slučaju nepoštovanja pravila o javnoj nabavi
- EK je u Smjernicama predvidjela najčešće nepravilnosti, ali iste ne predstavljaju zatvoreni krug nego se iste primjenjuju analogno i na nepravilnosti koje nisu predviđene Smjernicama

ZAKONODAVNI OKVIR

SADRŽAJ SMJERNICA OD 14.5.2019.:

- I. Nepravilnosti vezane uz Obavijest o nadmetanju i Dokumentaciju o nabavi
- II. Nepravilnosti vezane uz postupak pregleda i ocjene ponuda te odabir ponuditelja
- III. Nepravilnosti vezane uz provedbu ugovora

ZAKONODAVNI OKVIR

I. Nepravilnosti vezane uz Obavijest o nadmetanju i Dokumentaciju o nabavi:

1. Izostanak objave Obavijesti o nadmetanju/neopravdana izravna dodjela

▶ Predviđene stope ispravka: 100%, 25%

2. Umjetna podjela ugovora o radovima/uslugama/robi

▶ Predviđene stope ispravka: 100%, 25%

ZAKONODAVNI OKVIR

3. Nedostatak obrazloženja za slučaj kada naručitelj nije podijelio ugovor na grupe

▶ Stopa ispravka: 5%

4. Nesukladnost s rokovima za zaprimanje ponuda ili s rokovima za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje / neproduženje rokova za zaprimanje ponuda u slučaju znatnih izmjena DON-a

▶ stopa ispravka ovisi o tome koliko su rokovi smanjeni

▶ Predviđene stope ispravka: 100%, 25%, 10%, 5%

ZAKONODAVNI OKVIR

5. Nedostatno vrijeme potencijalnim ponuditeljima za dobivanje DON-a / Ograničenje pristupa DON-u

- ▶ stopa ispravka ovisi o tome koliko su rokovi smanjeni
- ▶ Predviđene stope ispravka: 10%, 5%, 25%

6. Izostanak objave produljenih rokova za zaprimanje ponuda/Izostanak produljenja rokova za zaprimanje ponuda

- ▶ Predviđene stope ispravka: 5%, 10%

ZAKONODAVNI OKVIR

7. Slučajevi koji ne opravdavaju uporabu natjecateljskog postupka uz pregovore ili natjecateljskog dijaloga

► Predviđene stope ispravka: 25%, 10%

8. Nepoštivanje procedura propisanih Direktivama vezano za provedbu elektroničke i zbirne nabave

► Predviđene stope ispravka: 10%, 25%

ZAKONODAVNI OKVIR

9. Nenavođenje uvjeta sposobnosti ili tehničkih specifikacija i/ili kriterija za odabir ponude (i njihova ponderiranja) u Obavijesti o nadmetanju ili DON-u/Preopćenito opisivanje kriterija dodjele i njihova ponderiranja/Izostanak objave/objave pojašnjenja/dodatnih informacija

► Predviđene stope ispravka: 25%, 10%

10. Uporaba kriterija isključenja, uvjeta sposobnosti, kriterija odabira/uvjeta izvršenja ugovora/tehničkih specifikacija koji su diskriminatorni temeljem neopravdanih nacionalnih, regionalnih ili lokalnih preferencija

► Predviđene stope ispravka: 25%, 10%

ZAKONODAVNI OKVIR

11. Uporaba kriterija isključenja, uvjeta sposobnosti, kriterija odabira/uvjeta izvršenja ugovora/tehničkih specifikacija koji nisu diskriminatorni na način naveden u nepravilnosti br. 10, ali na neki drugi način ograničavaju pristup nekim gospodarskim subjektima

▶ Predviđene stope ispravka: 10%, 5%, 25%

12. Neprecizno ili nedostatno definiranje predmeta ugovora

▶ Stopa ispravka: 10%

13. Neopravdano ograničenje podugovoranja

▶ Stopa ispravka: 5%

ZAKONODAVNI OKVIR

II. Nepravilnosti vezane uz postupak pregleda i ocjene ponuda te odabir ponuditelja:

14. Uvjeti sposobnosti (ili tehničke specifikacije) su izmijenjeni nakon objave Obavijesti o nabavi ili su nepravilno primijenjeni

▶ Stopa ispravka: 25%

15. Ocjenjivanje ponuda korištenjem kriterija za odabir drugačijih od navedenih u Obavijesti o nadmetanju ili DON-u ili ocjenjivanje korištenjem dodatnih kriterija odabira koji nisu bili objavljeni

▶ Predviđene stope ispravka: 10%, 25%

ZAKONODAVNI OKVIR

16. Nedostatan revizijski trag za postupak dodjele ugovora

► Predviđene stope ispravka: 25%, 100%

17. Pregovori tijekom postupka dodjele, uključujući izmjene odabrane ponude tijekom postupka ocjenjivanja

► Stopa ispravka: 25%

18. Nezakonita prethodna suradnja natjecatelja/ponuditelja sa javnim naručiteljem

► Stopa ispravka: 25%

ZAKONODAVNI OKVIR

19. Natjecateljski postupak uz pregovore sa znatnom izmjenom uvjeta određenih u Obavijesti o nadmetanju ili DON-u

▶ Stopa ispravka: 25%

20. Neopravdano odbijanje izuzetno niskih ponuda

▶ Stopa ispravka: 25%

21. Sukob interesa koji utječe na ishod postupaka javne nabave

▶ Stopa ispravka: 100%

ZAKONODAVNI OKVIR

22. Namještanje postupaka javne nabave (identificirano od strane tijela za zaštitu tržišnog natjecanja)

▶ stope ispravka: 10%, 25%, 100%

III. Nepravilnosti vezane uz provedbu ugovora

23. Izmjena elemenata ugovora određenih u Obavijesti o nadmetanju ili DON-u

▶ Stopa ispravka: 25% vrijednosti osnovnog ugovora i svih izmjena ili 25% vrijednosti osnovnog ugovora i 100% odnosnih izmjena

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

- prigovori se odnose uglavnom na postupke javne nabave i postupke nabave koji se provode sukladno Pravilima koja se primjenjuju na osobe koje nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi (NOJN)
- znatan broj prigovora odnosi na velike infrastrukturne projekte koji se financiraju kroz dva programska razdoblja (npr. vodno-komunalni projekti)
- u nastavku slijede primjeri iz prakse, a na iste su se primjenjivale Smjernice za utvrđivanje financijskih ispravaka koje u slučaju nepoštovanja pravila o javnoj nabavi Komisija primjenjuje na izdatke koje u okviru podijeljenog upravljanja financira Unija donesene Odlukom Europske komisije C(2013) 9527 **od 19.12.2013. godine** („stare Smjernice”), koje Smjernice su predviđale mogućnost smanjenja stope financijskog ispravka uzimajući u obzir olakotne okolnosti, a koju mogućnost nove Smjernice ne predviđaju

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

Primjer 1.

Prijava sumnje na nepravilnost:

Korisnik se u stavkama troškovnika poziva na robnu marku bez mogućnosti nuđenja jednakovrijednog proizvoda, odnosno iako uz robnu marku stoji izraz „ili jednakovrijedno“ isti nije opravdan, jer se radi o robnim markama proizvoda, materijala i slično, koji su rašireni na tržištu i uobičajena je njihova primjena prilikom gradnje. PT2 ističe da na tržištu postoji niz jednakovrijednih, odnosno istih ili jako sličnih proizvoda i materijala od drugih proizvođača te da se u troškovniku navode norme bez mogućnosti nuđenja jednakovrijednih normi.

Utvrđena nepravilnost:

povreda odredaba članka 81. stavka 2., stavka 3. i stavka 10. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“ br.: 90/11., 83/13., 143/13. i 13/14., u nastavku teksta: ZJN) te je utvrđena nepravilnost iz točke 11. Smjernica (Diskriminirajuće tehničke specifikacije), za koju je uz primjenu olakotnih okolnosti određena stopa korekcije od 5% vrijednosti Ugovora.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

Prigovor je odbijen:

uzimajući u obzir odredbe članka 80. stavka 1., članka 81. stavka 2., stavka 3. točke 1. i stavka 10. ZJN-a utvrđeno je da je nepravilnost iz točke 11. Smjernica (Diskriminirajuće ehničke specifikacije) pravilno utvrđena, s obzirom na to da uporaba robnih marki u konkretnom predmetu nije bila opravdana predmetom nabave, kao i da je sukladno navedenim zakonskim odrebama Korisnik prilikom upućivanja na norme morao omogućiti nuđenje jednakovrijednih normi

Uz naziv WINDOWS operativni program mora stajati izraz „ili jednakovrijedan”.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

Primjer 2.

Nepravilnost:

- nepravilnost se odnosila na neadekvatno propisivanje iznosa jamstva, odnosno na potencijalno kršenje članka 215. stavka 3. ZJN (NN 120/16), kojim je propisano da naručitelj ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost. Korisnik je u Dokumentaciji o nabavi (u nastavku teksta: DON) propisao dostavu jamstva u visini od 10% ukupne ugovorene cijene s PDV-om

Prigovor je odbijen:

- utvrđeno je da je PT2 pravilno utvrdio da se u konkretnom slučaju radi o kogentnoj, imperativnoj normi kojom zakonodavac ne ostavlja dispoziciju naručitelju, s obzirom na to da se izričito navodi da javni naručitelj „ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost.“

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

Primjer 3.

Korisnik je u DON-u propisao da je potencijalni pouditelj obvezan prije podnošenja ponude upoznati se s lokacijom na kojoj će se radovi izvoditi, kao i s uvjetima za njihovo izvođenje, jer iz razloga nepoznavanja istog neće imati pravo na kasniju izmjenu svoje ponude ili bilo koje druge odredbe iz Uputa i Ugovora o izvođenju radova. Iz DON-a proizlazi da su ponuditelji obvezni obaviti obilazak lokacije na kojoj će se izvoditi radovi te pribaviti potvrdu o izvršenom uvidu u projektnu dokumentaciju i pregledu lokacije, a koja potvrda je sastavni dio ponude.

Čl. 238. ZJN-a propisuje da ako se ponude mogu sastaviti tek nakon obilaska lokacije ili nakon neposrednog pregleda na licu mjesta dokumenata koji potkrepljuju dokumentaciju o nabavi, javni naručitelj obvezan je rok za dostavu ponuda, koji mora biti dulji od minimalnih rokova propisanih tim odjeljkom, odrediti na način da se svi zainteresirani gospodarski subjekti mogu upoznati sa svim informacijama potrebnima za izradu ponude; Ista odredba znači predviđa situaciju kada je obilazak lokacije moguć, a ta je kada se ponude mogu sastaviti tek nakon izvršene radnje obilaska lokacije ili neposrednog pregleda na licu mjesta dokumenata koji potkrepljuju dokumentaciju o nabavi.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

Primjer 4.

Nepravilnost:

- navođenje iskustva u nadzoru po FIDIC knjigama bez mogućnosti navođenja sličnog iskustva u ugovorima o nadzoru provedenima prema ugovorenim uvjetima koji su ekvivalentni zahtjevima FIDIC-a
- nepravilnost br. 9. Nezakoniti i/ili diskriminacijski uvjeti sposobnosti i/ili kriteriji za odabir ponude utvrđeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje, određena financijska korekciju u iznosu od 5% svih prihvatljivih troškova po predmetnom ugovoru

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

- Revizori Europske komisije, Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku, proveli su u razdoblju od 9. do 13. studenoga 2015. reviziju Operativnog programa „Zaštita okoliša 2007-2013“ i Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007-2013“, rezultat koje je bilo Završno izvješće o reviziji Misija br.: 2015/HR/REGIO/C2/1428/1 od 13. ožujka 2017. U provedbi revizije je uočen restriktivan uvjet sposobnosti koji se odnosi na prethodno iskustvo u pružanju usluga stručnog nadzora građevinskih radova u okviru ugovora izvršenog u skladu s FIDIC (Federation Internationale des Ingénieurs-Conseils) općim uvjetima ugovaranja, kao i iskustvo nadzornog inženjera kao inženjera FIDIC-a te iskustvo nadzornog inženjera u nadzoru ugovora FIDIC, bez ostavljanja mogućnosti za nadmetanje ponuditeljima koji imaju slično iskustvo u provedbi jednakovrijednih ugovora. U istom Izvješću Europska komisija zauzela je stajalište da je FIDIC jedan od standardnih oblika ugovora u širokoj upotrebi za građevinske radove kao što su „Joint Contracts Tribunal“, „Chartered Institute of Building“, „New Engineering Contract“ ili drugi manje upotrebljavani oblici ugovora, kao što su „ICC Infrastructure Conditions of Contract“, koji se upotrebljavaju za javne radove. Dalje se navodi da Europska komisija nije osporila upotrebu posebnih ugovornih uvjeta FIDIC-a za građevinske radove, već primjenu privatnog standarda kao kriterija za odabir, ne dopuštajući da se inženjerima koji su nadzirali slične vrste ugovora u prošlosti dopusti sudjelovanje kao stručnjaka u postupku javne nabave. U istom je Izvješću zatraženo da se uzme u obzir da postoji nekoliko sličnih ugovornih uvjeta na tržištu koje su razvile druge privatne i/ili javne organizacije, kao što su:
 - JCT (The Joint Contracts Tribunal),
 - ACA (The Association of Consultant Architects),
 - Chartered Institute of Building,
 - NEC (The New Engineering Contract) itd.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

- Europska komisija dalje ističe da u tim okolnostima, inženjer za obavljanje poslova stručnog nadzora koji je nadzirao bilo koju prethodno navedenu vrstu ugovora ili bilo koju njihovu varijantu nije mogao sudjelovati kao stručnjak u predmetnim postupcima javne nabave
- Europska komisija, Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku, dopisom od 23. srpnja 2018. obavijestila je nacionalna tijela o rezultatu analize odgovora nacionalnih tijela na povezano Završno izvješće o reviziji Misija br.: 2015/HR/REGIO/C2/1428/1. U istom je dopisu zauzeto konačno stajalište Europske komisije u pogledu propisivanja iskustva FIDIC inženjera na način da se prema mišljenju službi Europske komisije, ne opravdava praksa upravljačkih tijela da se iskustvo s ugovorima FIDIC-a može upotrijebiti kao kriterij odabira, a da se ne nudi mogućnost jednakovrijednosti, kako je utvrđeno u direktivama o javnoj nabavi (članak 23. stavku 8. Direktive 2004/18/EZ)
- Stoga se zaključuje da se upućivanje na iskustvo s ugovorima FIDIC-a može upotrijebiti kao kriterij za odabir samo iznimno, a u svakom slučaju zajedno s riječima „ili jednakovrijedan”, kako bi se izbjeglo nepravilno ograničavanje tržišnog natjecanja.

PRIGOVORI U POSTUPCIMA PROVEDBI OPERACIJA

- Prethodno opisana revizija Europske komisije provedena je prema pravnoj osnovi iz članka 72. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1260/1999. Spomenuta Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) br. 1303/2013.
- MRRFEU je nakon komunikacije s Europskom komisijom, dopisom od 12. studenoga 2018., KLASA: 910-04/17-02/74, URBROJ: 538-05-2-1-2/399 -18-77, dalo uputu tijelima u sustavu upravljanja i kontrole kako opisane uvjete sposobnosti valja smatrati restriktivnima i u postupcima (javne) nabave započetima prije 12. lipnja 2017., a koji se financiraju u sklopu OPKK te da se stoga upućuju tijela da provedu postupak utvrđivanja nepravilnosti te odrede primjereni financijski ispravak vezano uz opisane nepravilnosti. Također je napomenuto da se opisani uvjeti imaju smatrati nepravilnostima u okviru nabave radova i usluga.
- Nastavno na sve navedeno, a uvažavajući nalaze i preporuke Završnog izvješća o reviziji Europske komisije, Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku, Misija br.: 2015/HR/REGIO/C2/1428/1 od 13. ožujka 2017., zaključeno je da je PT2 pravilno utvrdio da je postupanjem Korisnika počinjena vrsta nepravilnosti br. 9. iz Smjernica.

ZAKLJUČAK

UT postupanjem po prigovorima ukazuje na propuste koji mogu imati značajne finacijske posljedice kako za proračun Republike Hrvatske tako i za proračun Europske unije, stoga postupanje po prigovorima, između ostalog, ima i preventivnu svrhu, jer je smisao navedenog postupanja, osim sankcioniranja nepravilnog postupanja i prevencija takvog postupanja u postupcima koji će uslijediti

**Dani
REGIONALNOGA
RAZVOJA I
EU fondova**

Šibenik

4.-6.10.2019.

prigovori.pdbbs@mrrfeu.hr – DODJELA

prigovori_nepravilnosti@mrrfeu.hr - PROVEDBA